

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії
СумДПУ імені А. С. Макаренка
проф. Юрій ЛЯННОЙ
«___» _____ 2025 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКОЇ)
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ**

Розглянута на засіданні
Приймальної комісії
«___» _____ 2025 р.
Протокол № _____

Суми 2025

Програма співбесіди з іноземної мови (німецької) для вступу на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня денної та заочної форми навчання

Ухвалена на засіданні кафедри теорії та практики романо-германських мов від 20 березня 2025 р. протокол № 8

В.о. завідувача кафедри теорії та практики романо-германських мов

 Вікторія СОЛОЩЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму складено відповідно до «Програми єдиного вступного іспиту з іноземних мов», для вступу на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня денної та заочної форми навчання на основі здобутого ступеня повної вищої освіти (Наказ Міністерства освіти і науки від 28 березня 2019 р. № 411).

Програма визначає вимоги до співбесіди для вступу на навчання на здобуття третього (освітньо-наукового) рівня денної та заочної форми навчання.

Програма створена з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1-B2). Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості німецькомовної комунікативної компетентності уніфіковано за видами і формами завдань. У Програмі враховано особливості німецької мови.

Об'єктами оцінки є мовленнєва компетентність у читанні, а також мовні лексичні та граматичні компетентності. Зміст тестових завдань ґрунтується на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого в країнах, мову яких вивчають, відповідно до сфер спілкування і тематики текстів, визначених цією Програмою.

У співбесіді з іноземної мови беруть участь особи, які бажають вступити на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня денної та заочної форми навчання на основі здобутого ступеня повної вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) (далі - вступники).

Мета, форма та регламент проведення співбесіди

Метою співбесіди є визначення результатів навчання вступників з іноземної мови за шкалою 100-200 балів на основі кількості балів, набраних ними за виконання завдань предметного тесту з іноземної мови (німецької). Форма і порядок проведення співбесіди з іноземної мови (німецької) – письмова. Тривалість співбесіди – дві академічні години. Відповідно до пункту 4.4 розділу IV. Організація та проведення вступних випробувань

Положення про приймальну комісію СумДПУ імені А.С. Макаренка вступні іспити у письмовій формі, що проводить Університет у випадках, передбачених Правилами прийому, приймають не менше двох членів відповідної комісії в кожній аудиторії. Бланки аркушів письмової відповіді, а також титульні аркуші зі штампом Університету зберігаються у відповідального секретаря Приймальної комісії (керівника відповідного підрозділу) Університету, який видає їх голові екзаменаційної комісії в необхідній кількості безпосередньо перед початком іспиту.

Бланки письмових робіт роздаються кожному вступникові в аудиторії, де проводиться вступний письмовий іспит, про що вступник ставить свій особистий підпис у відомості одержання-повернення письмової роботи. Письмові екзаменаційні роботи (у тому числі чернетки) виконуються на аркушах зі штампом Приймальної комісії. На аркушах не допускаються будь-які умовні позначки, які розкривають авторство роботи. Вступник зазначає прізвище тільки у визначених для цього місцях.

Після закінчення роботи над завданнями вступник здає письмову роботу разом із завданням, про що розписується у відомості одержання-повернення письмової роботи, а члени екзаменаційної комісії зобов'язані перевірити правильність оформлення титульного аркуша письмової роботи.

Перевірка письмових робіт (тестових завдань) проводиться тільки у приміщенні Університету членами відповідної комісії і повинна бути закінчена не пізніше наступного робочого дня. Інформація про результати іспиту оголошується вступникові не пізніше наступного робочого дня після проведення іспиту.

Загальна характеристика складових співбесіди

Частина I. Читання

Мета – виявити рівень сформованості вмінь вступників самостійно читати і розуміти автентичні тексти за визначений проміжок часу.

Тестові завдання для визначення рівня сформованості німецькомовної компетентності в читанні зорієнтовані на застосування різних стратегій: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчальне читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Для створення тестових завдань використовують автентичні тексти з друкованих періодичних видань, інтернет-видань, інформаційно-довідкових і рекламних буклетів, художньої літератури.

Тексти для ознайомлювального читання можуть містити до 5% незнайомих слів, а для вивчального та вибіркового читання - до 3%, про значення яких можна здогадатися з контексту за словотворчими елементами та за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми).

Загальний обсяг текстів становить до 2 500 слів.

У тестових завданнях, орієнтованих на виявлення рівня сформованості вмінь вступників самостійно читати, оцінюють уміння вступників розуміти прочитаний текст, виокремлювати ключову інформацію, узагальнювати зміст прочитаного, робити висновки на основі прочитаного.

Вступник уміє:

- 1) читати текст і визначати мету, ідею висловлення;
- 2) читати (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;
- 3) читати та виокремлювати необхідні деталі з текстів різних типів і жанрів;
- 4) диференціювати основні факти та другорядну інформацію;
- 5) розрізняти фактичну інформацію та враження;
- 6) розуміти точки зору авторів текстів;

- 7) працювати з різножанровими текстами;
- 8) переглядати текст або серію текстів з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання;
- 9) визначати структуру тексту й розпізнавати логічні зв'язки між його частинами;
- 10) встановлювати значення незнайомих слів на основі здогадки, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі.

Частина II. Використання мови

Мета – виявити рівень сформованості мовленнєвих і мовних граматичних і лексичних компетентностей вступників.

Вступник уміє:

- 1) аналізувати й зіставляти інформацію;
- 2) правильно вживати лексичні одиниці та граматичні структури;
- 3) встановлювати логічні зв'язки між частинами тексту.

Лексичний мінімум вступника складає 2 500 одиниць відповідно до сфер спілкування і тематики текстів, визначених цією Програмою. Завдання на використання мови є тестами множинного вибору.

Тематика текстів для читання

I. Особистісна сфера:

Повсякденне життя і його проблеми.

Сім'я. Родинні стосунки.

Характер людини.

Помешкання.

Режим дня.

Здоровий спосіб життя.

Дружба, любов.

Стосунки з однолітками, у колективі.

Світ захоплень.

Дозвілля, відпочинок.

Особистісні пріоритети.

Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера

Погода. Природа. Навколишнє середовище.

Життя в країні, мову якої вивчають.

Подорожі, екскурсії.

Культура й мистецтво в Україні та в країні, мову якої вивчають.

Спорт в Україні та в країні, мову якої вивчають.

Література в Україні та в країні, мову якої вивчають.

Засоби масової інформації.

Молодь і сучасний світ.

Людина і довкілля.

Одяг.

Покупки.

Харчування.

Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.

Україна у світовій спільноті.

Свята, пам'ятні дати, події в Україні та в країні, мову якої вивчають.

Традиції та звичаї в Україні та в країні, мову якої вивчають.

Видатні діячі історії та культури України та країни, мову якої вивчають.

Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та країни, мову якої вивчають.

Музеї, виставки.

Живопис, музика.

Кіно, телебачення, театр.

Обов'язки та права людини.

Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера

Освіта, навчання, виховання.

Студентське життя.

Система освіти в Україні та в країні, мову якої вивчають.

Робота і професія.

Іноземні мови в житті людини.

Граматика

Іменник. Утворення множини іменників. Відмінювання іменників.

Прикметник. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників. Субстантивовані прикметники.

Числівник. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Дробові числівники.

Займенник. Вказівні, особові, присвійні займенники. Зворотній займенник «*sich*». Безособовий займенник «*es*», неозначений займенник «*man*».

Дієслово. Допоміжні дієслова. Слабкі та сильні дієслова. Модальні дієслова. Зворотні дієслова. Дієслово *lassen*. Дієприкметник I, II. Минулий час Perfekt. Минулий час Präteritum. Давноминулий час Plusquamperfekt. Майбутній час Futur I. Наказовий спосіб дієслів Imperativ. Умовний спосіб Konjunktiv II допоміжних і модальних дієслів. Заміщення умовного способу Konjunktiv II формою *würde* + *Infinitiv*. Konjunktiv II у нереальних умовних підрядних реченнях. Інфінітив пасивного стану. Пасивний стан з модальними дієсловами. Умовний спосіб Konjunktiv I (непряма мова). Умовний спосіб Konjunktiv I (непряма мова з модальними дієсловами). Форми минулого часу Perfekt та Plusquamperfekt активного стану з модальними дієсловами.

Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Займенникові прислівники.

Прийменник. Прийменники з Akkusativ. Прийменники з Dativ. Прийменники з Dativ/Akkusativ. Прийменники з Genitiv.

Речення. Інфінітив активного стану з часткою *zu* та без *zu*. Інфінітивні конструкції: *um ... zu + Infinitiv; statt... zu + Infinitiv, ohne ... zu + Infinitiv; haben/sein + zu + Infinitiv*. Складносурядне речення. Складносурядне речення з подвійними сполучниками *entweder ... oder, nicht nur ... sondern auch, weder ... noch, sowohl ... als auch, bald ... bald*. Складнопідрядне речення. Типи складнопідрядних речень.

Критерії оцінювання

Шкала оцінювання:

Частина I. Читання

Тестові завдання до текстів 1-5 (5 питань до кожного тексту) – 4 бали за правильну відповідь (максимум 100 балів);

Частина II. Використання мови

Тестові завдання 1-25 – 4 бали за кожну правильну відповідь (максимум 100 балів);

Результати вступного випробування з іноземної мови оцінюються за 200-бальною шкалою.

Поріг проходження тесту – 150 балів. За умови результату до 150 балів вступник не допускається до складання фахового іспиту зі спеціальності.

Таблиця переведення тестових балів тесту

з німецької мови до шкали 100 – 200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200
5	100
6	109
7	118
8	125
9	131
10	134
11	137
12	140
13	143
14	145
15	147
16	148
17	149
18	150
19	151
20	152
21	153
22	155
23	157
24	159
25	162

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200
26	166
27	169
28	173
29	179
30	185
31	191
32	200

ЛІТЕРАТУРА

1. Бориско Н. Ф. Самовчитель німецької мови (в двох томах) Deutsch ohne Problem. Т.1. Київ: «Логос», 2004. 480 с.
2. Бориско Н. Ф. Самовчитель німецької мови (в двох томах) Deutsch ohne Problem. Т.2. Київ: «Логос», 2004. 512 с.
3. Драб Н. Л. Практична граматики німецької мови. Посібник для студентів вищих навчальних закладів та учнів старших класів спеціалізованих шкіл. Вінниця: Нова Книга, 2007. 280 с.
4. Євгененко Д. А. Практична граматики німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. 2-е видання, виправлене та доповнене. Вінниця: Нова книга, 2004. 400 с.
5. Куленко В.Е. Deutsch: підручник для тих, хто вивчає німецьку мову як другу спеціальність. Вінниця, Нова книга, 2002. 416 с.
6. Куценко В. Є. Deutsch: підручник для тих, хто вивчає німецьку мову як другу спеціальність. Вид. 5, виправлене. Вінниця, Нова книга, 2002. 416 с.
7. Лалаян Н. С. Ділове листування = Geschäftliche Korrespondenz : навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закладів. Вінниця: Нова Книга, 2013. 128 с.
8. Лисенко Е. І. Deutsch. Німецька мова. Підручник для студентів неспеціальних вишів та факультетів. Вінниця: Нова Книга, 2011. 304 с.
9. Солощенко В. М. Sag etwas auf Deutsch! Говори німецькою! : навч. посіб. [для студ. ВНЗ (німецькою мовою)]. Суми: ФОП Цьома С. П., 2021. 255 с.
10. Солощенко В. М. Sag etwas auf Deutsch! Говори німецькою! : навч. посіб. (у двох частинах). Ч.2 [для студ. ВНЗ (німецькою мовою)]. Суми: ФОП Цьома С. П., 2023. 427 с.
11. Щербань Н. П. Німецька мова. Чернівці, 2003. 500 с.
12. Aufderstraße H. Themen aktuell 1. Max Hueber Verlag, 2003.
13. Dallapiazza R.-M. Tangram aktuell 1. Max Hueber Verlag, 2004.
14. Deutsche Welle. URL: <http://www.dw.de>
15. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. A 1.1. Kursbuch. München. Hueber Verlag, 2012. S. 105.
16. Menschen. Deutsch als Fremdsprache. A 1.1. Arbeitsbuch. München. Hueber Verlag, 2012. S. 109.
17. Neumayer G., Ulrike R. Geschäftskorrespondenz von a bis Z. Kreativ und professionell Briefe, Faxe und E-mails schreiben, 2000. 34 S.
18. Norbert F. Erfolgreich schreiben. Hamburg. Rohwolt Faschenbuch Verlag, 2000. 56 S.